

منابع و مأخذ

فارسی

آنجلو، جووان ماریا، ۱۳۸۱، سفرنامه، در: *سفرنامه‌های ونیزیان در ایران*، چ ۲، ترجمه: منوچهر امیری، تهران: خوارزمی.

ابوبکر بن عبدالله، ۱۳۸۷، *تاریخ عثمان پاشا*، به کوشش: یونس زیرک، ترجمه: نصرالله صالحی، تهران: طهوری.
اسپناچی پاشا زاده، محمدعارف، ۱۳۷۹، *انقلاب الاسلام بین الخواص و العوام*، به کوشش: رسول جعفریان، قم: دلیل.

اشرفی، احمد، ۱۳۹۲، «تعامل عثمانی و ازبکان اوایل عصر صفوی و پی آمدهای آن»، *پژوهشنامه تاریخ اسلام*، س ۳، ش ۱۰، صص ۵۴-۳۵.

افوشته‌ای نطنزی، محمود، ۱۳۷۳، *نقاوه‌الآثار فی ذکر الاخیار*، چ ۲، به اهتمام: احسان اشراقی، تهران: علمی و فرهنگی.

امیرخانی، غلامرضا، ۱۳۹۰، «مکتوبات سیاسی و داعیه‌های مذهبی (بررسی نقش مذهب در روابط ایران و ماوراءالنهر در قرن ۱۰ و ۱۱ هجری)»، *گنجینه اسناد*، س ۲۱، دفتر دوم، ش ۸۲، تابستان، صص ۶۱-۴۴.
امینی هروی، ابراهیم، ۱۳۸۳، *فتوحات شاه‌ی*، به تصحیح: محمدرضا نصیری، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی.

اوزون چارشلی، اسماعیل حقی، ۱۳۷۰، *تاریخ عثمانی*، چ ۲، ترجمه: وهاب ولی، تهران: مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی.

_____، ۱۳۹۰، *تاریخ عثمانی*، چ ۳، چ ۲، ترجمه: ایرج نوبخت، تهران: کیهان.
ابوالغلی، حیدر بن ابوالقاسم، *مجمع‌الانشاء = جامعه مراسلات اولوالالباب*، نسخه خطی، ش ۱۰۷۱، تهران: کتابخانه ملی.

بابایی، طاهر و احمدرضا خضری، ۱۴۰۰، «نقش نخبگان سیاسی و نظامی ایرانی پناهنده به عثمانی در اقدامات عثمانیان علیه صفویان (عصر سلیم اول و سلیمان قانونی، ۹۲۶-۹۷۴ ق.)»، *تاریخ و فرهنگ*، س ۵۳، ش ۲ (پیاپی ۱۰۷)، پاییز و زمستان، صص ۳۱-۹.

بازرگان ونیزی، ۱۳۸۱، سفرنامه، در: *سفرنامه‌های ونیزیان در ایران*، چ ۲، ترجمه: منوچهر امیری، تهران: خوارزمی.

بدلیسی، شرف‌خان، ۱۳۷۷، *شرفنامه تاریخ مفصل کردستان*، چ ۲، به اهتمام: ولادیمیر ولیامینوف زرنوف، تهران: اساطیر.

بیات، اروج‌بیگ، ۱۳۳۸، *دون ژوان ایرانی*، با یادداشت‌های: لسترنج، ترجمه: مسعود رجب‌نیا، تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.

ثابتیان، ذبیح‌الله، ۱۳۴۳، *اسناد و نامه‌های تاریخی دوره صفویه*، تهران: کتابخانه ابن‌سینا.

جعفریان، رسول، ۱۳۷۹، صفویه در عرصه دین، فرهنگ و سیاست، ج ۱، قم: پژوهشکده حوزه و دانشگاه.
جنابدی، میرزابیگ حسن، ۱۳۷۸، روضه/الصفویه، به کوشش: غلامرضا طباطبایی مجد، تهران: بنیاد موقوفات دکتر محمود افشار.

جهانگشای خاقان: تاریخ شاه اسماعیل [ابی نام]، ۱۳۶۴، مقدمه: الله دتا مضطر، اسلام آباد: مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان.

حاجی خلیفه، مصطفی، ۱۳۷۶، ترجمه تقویم/التواریخ، ترجمه: ناشناخته، به تصحیح: میرهاشم محدث، تهران: احیاء کتاب.

حاجیان پور، حمید، ۱۳۷۲، مناسبات سیاسی ایران و اوزبکان در دوره صفویه (۱۵۰۱-۱۶۲۹/۹۰۷-۱۰۳۸)، پایان نامه کارشناسی ارشد، تهران: دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی.

_____، ۱۳۷۶، «ایران و جهان در بامداد صفویان»، کیهان اندیشه، ش ۷۶، بهمن و اسفند، صص ۱۹-۴.

_____، ۱۳۷۸، «روابط ایرانیان و اوزبکان در دوره شاه طهماسب صفوی»، مجله علمی-پژوهشی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه اصفهان، دوره دوم، ش ۱۸ و ۱۹، پاییز و زمستان، صص ۶۰-۳۵.

_____، ۱۳۸۷، «تأثیر روابط عثمانیان و اوزبکان بر حیات دولت صفوی در عصر شاه طهماسب»، تاریخ اسلام در آینه پژوهش، س ۵، ش ۱ (پیاپی ۱۷)، بهار، صص ۶۲-۳۹.

_____، ۱۳۹۱، «روابط عثمانیان و اوزبکان در دوره شاه طهماسب صفوی»، تاریخ روابط خارجی، س ۱۳، ش ۵۰، بهار، صص ۳۹-۲۷.

الحسینی، خورشاه بن قباد، ۱۳۷۹، تاریخ ایلچی نظام شاه، به تصحیح: محمدرضا نصیری و کوئچی هانه‌دا، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی.

خنجی، فضل‌الله بن روزبهان، ۱۳۴۱، مهمان نامه بخارا، به اهتمام: منوچهر ستوده، تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.

_____، ۱۳۶۲، سلوک الملوک، به تصحیح: محمدعلی موحد، تهران: خوارزمی.

_____، ۱۳۷۵، وسیله الخادم الی المخدوم، ج ۲، به کوشش: رسول جعفریان، قم: انصاریان.
خواندمیر، غیاث‌الدین، ۱۳۵۳، حبیب‌السیر فی اخبار افراد بشر، ج ۲، ج ۴، زیر نظر: محمد دبیرسیاقی، تهران: کتابفروشی خیام.

_____، نامه نامی در فن انشاء، نسخه خطی، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۱۲۹۳۹، فهرست ۹۶۶۷.

دوغلان، میرزا محمدحیدر، ۱۳۸۳، تاریخ رشیدی، به تصحیح: عباسقلی غفاری فرد، تهران: میراث مکتوب.
راقم سمرقندی، میر سید شریف، ۱۳۸۰، تاریخ راقم، به کوشش: منوچهر ستوده، تهران: بنیاد موقوفات دکتر محمود افشار.

رفیق، احمد، ۱۳۷۲، «شیعیان و بکتاشیان در قرن دهم/ شانزدهم (حاوی اسناد مربوط به شیعیان و بکتاشیان محفوظ در خزینه اوراق ترکیه)»، ترجمه: هـ سبحانی، معارف، دوره ۱۰، ش ۱ (پیاپی ۲۸)، فروردین-تیر، صص ۶۲-۱۱۶.

روملو، حسن بیگ، ۱۳۸۴، *احسن التواریخ*، ج ۲ و ۳، به تصحیح: عبدالحسین نوایی، تهران: اساطیر.
زنو، کاترینو، ۱۳۸۱، *سفرنامه*، در: *سفرنامه‌های ونیزیان در ایران*، چ ۲، ترجمه: منوچهر امیری، تهران: خوارزمی.

ساواش، صائم، ۱۳۹۴، «پی آمدهای اجتماعی کشمکش‌های عثمانی-صفوی»، ترجمه: علی کاتبی، *تاریخ روابط ایران و عثمانی در عصر صفوی*، به کوشش: نصرالله صالحی، تهران: طهوری، صص ۳۰۹-۳۴۶.
سرخیل، فاطمه و علی محمد ولوی، ۱۳۹۶، «رویارویی نظری گفتمان حقیقت در مکاتبات شاه اسماعیل صفوی و شیبک خان اوزبک»، *جستارهای تاریخی*، س ۸، ش ۱، بهار و تابستان، صص ۷۷-۵۵.
سلانیک، مصطفی افندی، ۱۳۸۹، *تاریخ سلانیک* (۱۰۰۸-۹۷۱ ق.)، ترجمه از ترکی عثمانی: حسن بن علی، تصحیح و ترجمه فارسی: نصرالله صالحی، تهران: طهوری.
شیروانی، زین العابدین، ۱۳۶۱، *ریاض السیاحه*، به تصحیح: اصغر حامدربانی، تهران: سعدی.
_____، *بی تا، بستان السیاحه*، تهران: سنایی.

عالم آرای شاه اسماعیل [بی نام]، ۱۳۸۴، چ ۲، به تصحیح: اصغر منتظر صاحب، تهران: علمی و فرهنگی.
عبادی، مهدی، ۱۳۹۵، «مواضع مدرسین عثمانی در قبال مسأله تشیع در آناتولی و یورش یاووز سلیم به ایران»، *تاریخ و فرهنگ*، س ۴۸، ش ۹۶، بهار و تابستان، صص ۵۲-۲۷.
فلسفی، نصرالله، ۱۳۳۲، «جنگ چالدران ۱. روابط ایران و عثمانی در آغاز دولت صفوی»، *دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران*، س ۱، ش ۲ (پیاپی ۲)، دی، صص ۱۲۷-۵۰.
قاراجا، به ست، ۱۳۹۴، «پیدایش دولت صفوی و روابط عثمانی- صفوی در روزگار بایزید دوم»، ترجمه: حسین محمدزاده صدیق، *تاریخ روابط ایران و عثمانی در عصر صفوی*، به کوشش: نصرالله صالحی، تهران: طهوری، صص ۸۳-۶۱.

قاضی زاده اردبیلی، ظهیرالدین، ۱۴۰۰، *غزوات سلطان سلیم*، به تصحیح و تحقیق: طاهر بابایی، تهران: میراث مکتوب.

قزوینی، ابوالحسن، ۱۳۶۷، *فوائد الصفویه*، به تصحیح: مریم میراحمدی، تهران: مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی.

قمی، قاضی احمد، ۱۳۸۳، *خلاصه التواریخ*، ج ۱، چ ۲، به تصحیح: احسان اشراقی، تهران: دانشگاه تهران.
کریمی، علیرضا، ۱۳۹۰، «علل تنش در روابط خارجی ایران و اوزبکان (از آغاز تا پیش از پادشاهی شاه عباس اول)»، *مطالعات تاریخ اسلام*، س ۳، ش ۱۱، زمستان، صص ۹۸-۸۵.

کوچک‌داغ، یوسف، ۱۳۹۴، «اقدامات دولت عثمانی بر ضد تلاش‌های شاه اسماعیل برای گسترش تشیع در آناتولی»، ترجمه: نصرالله صالحی، *تاریخ روابط ایران و عثمانی در عصر صفوی*، به کوشش: نصرالله صالحی، تهران: طهوری، صص ۸۷-۱۱۶.

گیلانی، شیخعلی، ۱۳۵۲، *تاریخ مازندران*، به تصحیح: منوچهر ستوده، تهران: بنیاد فرهنگ ایران.

متولی، عبدالله؛ اصلانی، ابراهیم و فاطمه فضلی، ۱۳۹۳، «پیامدهای تهاجمات ازبکان بر منطقه خراسان در دوره صفوی»، *پژوهشنامه تاریخ‌های محلی ایران*، س ۲، ش ۲ (پیاپی ۴)، بهار و تابستان، صص ۱۶۱-۱۴۴.

مزاوی، میشل، ۱۳۶۳، *پیدایش دولت صفوی*، ترجمه: یعقوب آژند، تهران: گستره.

منشی، اسکندربیگ، ۱۳۷۷، *تاریخ عالم‌آرای عباسی*، به تصحیح: محمداسماعیل رضوانی، تهران: دنیای کتاب.

منشی، محمدیوسف، ۱۳۸۰، *تذکره مقیم‌خانی*، به تصحیح: فرشته صرافان، تهران: مرکز پژوهشی میراث مکتوب.

نوابی، عبدالحسین، ۱۳۶۷، *شاه‌عباس، مجموعه اسناد و مکاتبات تاریخی*، ج ۱ و ۲، چ ۲، تهران: زرین.

_____، ۱۳۶۸ الف، *شاه اسماعیل صفوی، مجموعه اسناد و مکاتبات تاریخی*، چ ۲، تهران: ارغوان.

_____، ۱۳۶۸ ب، *شاه طهماسب صفوی، مجموعه اسناد و مکاتبات تاریخی*، چ ۲، تهران: ارغوان.

_____، ۱۳۷۰، *اسناد و مکاتبات تاریخی ایران از تیمور تا شاه اسماعیل*، چ ۳، تهران: علمی و فرهنگی.

نویدی‌شیرازی، خواجه زین‌العابدین علی، ۱۳۶۹، *تکلمه‌الاخبار*، به تصحیح: عبدالحسین نوایی، تهران: نی.

هامرپور گشتال، یوزف فن، ۱۳۶۷، *تاریخ امپراطوری عثمانی*، ج ۲، ترجمه: میرزا زکی علی‌آبادی، به اهتمام: جمشید کیان‌فر، تهران: زرین.

واله اصفهانی، محمدیوسف، ۱۳۷۲، *خلدبرین*، به تصحیح: میرهاشم محدث، تهران: بنیاد موقوفات دکتر محمود افشار.

منابع ترکی

افندی، خواجه سعدالدین، ۱۲۸۰، *تاج‌التواریخ*، استانبول: مطبعه عامره.

بدلیسی، ادریس، ۱۹۹۵، *سلیم‌شاهنامه*، به اهتمام: حجابی قیرلانقیج، زیر نظر: مرسل اوزترک، آنکارا: دانشگاه آنکارا انستیتوی علوم اجتماعی.

پچوی، ابراهیم، ۱۲۸۳ ق، *تاریخ پچوی*، ج ۱، استانبول: دارالصناعه عامره.

سامی، شمس‌الدین، ۱۳۰۶، *قاموس‌الاعلام*، استانبول: مهران مطبعه‌سی.

صولاق‌زاده، محمد همدی چلبی، ۱۲۹۷، *تاریخ صولاق‌زاده*، استانبول: محمودبک مطبعه‌سی.

عاشق‌پاشا زاده، احمد، ۱۳۳۲، *تواریخ آل عثمان*، استانبول: مطبعه عامره.

فریدون‌بک، احمد فریدون توقیعی، ۱۲۷۴، *منشآت‌السلطین*، استانبول: مطبعه عامره.

لطفی‌پاشا بن عبدالله عبدالحی، ۱۳۴۱ ق، *تواریخ آل عثمان*، مصحح و محشیسی: عالی، استانبول: مطبعه عامره.

Hayāti Tabrizi, Qāsim Beg, 2018, *A Chronicle of the Early Safavids and the Reign of Shāh Ismā'il (907-930/1501/1524)*, Persian ed, & Int. by Kioumars Ghereghlou, New Haven, CT: American Oriental Society, vol. 98.

İnalçık, Halil, 2009, *Devlet-i âliyye: Osmanli İmparatorluğu üzerine araştırmalar*, vol.1, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Kirzioglu, Fahrettin, 1976, *Osmanlıların Kafkas- Elleri'ni Fathi*, Ankara: Sevinc Matbaası.

Kütükoğlu, Bekir, 1962, *Osmanlı-Iran Siyasi Münasebetleri 1578- 1590*, İstanbul: Fetih Cemiyet.

Tansel, Selâhattin, 1966, *Sultan II. Bâyezit'in siyasi hayati*, Ankara: Millî Eğitim Basımevi.